

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofljsk.
poslojpu (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

*Vse p. n. gg. naročnike „Slov. Gosp.“ in delež-
nike tiskovnega društva, ki še so za letos kaj na
dolgu, zopet prosimo, naj kmalu svoj dolg porav-
najo, ker mi moramo vse stroške za proti plačevati.
Ko bi kdo list dobival, ki ga ni volja biti več na-
ročnik, naročnina pa mu je potekla, naj zapiše na
zavitek: „retour, se ne sprejema več, J. J.“, ter
pošlje list nazaj, da mi ne bomo zraven truda in
skrbí še škode trpeli. Kdor želi z nova naš list
dobivati do novega leta, naj pošlje po poštni nakaz-
nici 80 kr.*

Opravištvu.

Pisma dveh cesarjev.

Velevažni čas je sedaj za evropske vlade in
narode. Trenutek, v katerem se bo konečni račun s
Turkom v Evropi poravnal, se bliža čedalje bolj.
Ali bodo evropske vlade, zlasti 3 najmočnejši
cesarji, ruski, nemški in avstrijski, združeni divjega
Turka krotili, ali pa zaradi njega med seboj straho-
vito vojsko začeli, za to se razgovarja ravno sedaj.
Ruski car Aleksander II. je lastnoročno pismo po-
slal po grofu Sumarakovem našem svitlemu ce-
sarju Francu Jožefu I. na Dunaj in ta mu je tudi
v lastnoročnem pismu odpisal. Ves svet sedaj
ugiba, kaj to pomeni!

Meseca avgusta bil je ruski car pri nemškem
cesarju in se je vračaje domov sošel z našim ce-
sarjem na Českem. Takrat so se 3 cesarji pora-
zumili, da bodo združeni pomagali Kristijanom na
Turškem. Vsled tega je naš minister, magjarski
grof Andrassy, res nekaj časa menj z Turkom
vlekel in jim morje pri Kleku zaprl. Toda kmalu
je zopet skušal z angleškimi ministri Turčijo bran-
niti, Srbe in Črnogorce miriti, vstaše s Turškimi
„reformami“ ali prenarodbami pod turški jarem
vabiti nazaj. To pa je iznemirilo Slavjane po
vsem svetu in zlasti ruski narod razdražilo tako,
da je ruski car prisiljen boj začeti zoper Turke,
če prav tudi — brez Avstrije. Tega pa car neče
in zato je poslal našem cesarju lastnoročno pismo,
v katerem ga vabi na vzajemno in združeno po-
stopanje zoper Turke. Svitli cesar so pismo sve-

čano sprejeli in v lastnoročnem pismu že odgovo-
rili; ali o tem odgovoru poročajo listi celó različno.

Magjarski in drugi turkoljubni listi bljujejo
kar srd in jezo na ruski narod in tirjajo, naj
Avstrija potegne svoj meč in napové vojsko ruskemu
cesarju, naj se nikakor ne ustraši jegovih zavez-
nikov Prajza in Laha, ves magjarski narod (bosonogi
honvedi?) se bo vzdignol zoper Moškone (tako
Magjari nazivljajo Ruse) in zabranil, da ti ne po-
žrô Turka. Ob enem poročajo magjarski listi, da
svitli cesar niso pritrdili ruskemu caru in po na-
svetu Andrassy-ja odbili njegovo ponudbo; naj bi
Avstrija zasedla Bosnijo in Hercegovino. Pravijo,
da je že v nedeljo Sumarakov odpotoval iz Dunaja
— brez uspeha!

Po teh poročilih bi tedaj Avstrija bila celó
blizu strašne vojske zoper Ruse in sicer zavolj
Magjarov, ki se turških Slavjanov bojijo in jih
tedaj še dalej pod turškim trinoštvom imeti želijo.
Toda, hvala Bogu, to so le magjarske sanje in
želje. Stvari drugače stojé. Grof Sumarakov ni
v nedeljo odpotoval. Marveč bil je od svitlega
cesarja dvakrat sprejet in počesčen z velikim križ-
cem Leopoldovega reda. Zato je bolj verjetno,
kar druge novine poročajo, namreč da se bo Av-
strija v zvezi z Rusijo takoj lotila turškega pra-
šanja in ga rešila sebi in Kristijanom na Turškem
v korist. Bog daj!

Brandstetter, bivši poslanec, kot goljuf obsojen.

Nemškutarske duše v Mariboru, v okolici,
potem v Slov. Bistričkem in št. Lenartskem okraju
so sedaj močno pobite, se bitko držijo in milujejo,
da je sodnija v Celju jihovega glavača in gene-
rala Frica Brandstetterja obsodila kot goljufa na
pet let težke ječe z jednim postom vsak mesec.
Pravijo: to je preveč. Slovenci pa rečemo — to
je bilo prav in pravično. Sicer pa so tak izid
sodbe vsi pošteni pričačkali. Že tožba držav-
nega pravdnika je razgrnola strašansko prepad ne-
poštenosti, spačenosti in zavrženosti tega liberal-

nega kokota — naglašala je goljufanje v znesku 307.962 fl. Goljufija bila je tako očitna in brez-sramna, da še se zatoženec sam blizu ni upal naj-manjšega očitjanja tajiti. Pri razpravi je bilo navzočih dokaj prič, ki so tožbo v glavnih točkah potrdile zraven pa še marsikaj zanimivega razkrile, česar ljudje poprej tako natančno in gotovo niso vedeli. Tako na primer se je razkrilo, da je Brandstetter bil celo lehkomišljen, puhel in nemaren človek, ki je brez pomislika menjice podpisoval in strašanske obresti dajal; včasih je samo $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ ali celo le $\frac{1}{4}$ tega gotovo prejel, kar je podpisal. Trgovce Pirhan v Mariboru mu je dal za 12.000 fl. blaga, koje ni bilo več vredno, kakor 3500 fl. In tak človek se je Slovencem ponujal za poslanca, in nemškutarji so ga pobirali, češ, da bo za njihovo gospodarsko zboljšanje skrbel!? Kar mu celó njegovi mariborski prijatelji zamerijo je to, da je svojo rajno ženo razglasil kot zapravljivko. Toda pri sodnji se je predčitelo pismo, v katerem rajna Roza Brandstetterjeva toži, da politično rogo-viljenje jenega moža požira neizmerno veliko denarjev. Roza Brandstetterjeva je zapustila 165.000 gld. premoženja, na katero so se ponarejene men-jice v znesku 52.000 fl. takoj po njeni smrti in-tabulirale. Da se to ni poprej zgodilo, da je tedaj Roza Brandstetterjeva tako pametno in prilično umrla, da so se iz njene zapuščine zamogli pokriti dolgovi menjic, to je res čudno!! Stotnik baron Rech-bach je pričal, da je Brandstetter, odkar se je bil vr-gel v politiko, zapravljiv bil, da je volilne shode delal in drage pojedine dajal. Duhovnik in profesor Karol Mörlle pozna Brandstetterja še od tačas, ko je bil učitelj na mariborske kadetske šoli. On priča, da je Brandstetter zavolj svojega političnega rovanja gospodarstvo zanemarjal, svoje volilce sijajno gostil in tudi volilne glase kupoval. Aha, tedaj je vendar res, da so naši nemškutarji, liberalci in ustavoverci glase kupovali; in resnično je, kar je rajni Gunzaj od sv. Antona v slov. goricah pravil, da so mu nemškutarji na predvečer pred volitvijo dali na roko 10 fl. s tem, da voli Brand-stetterja! Gunzaj je desetak vzel — pa volil je slovenski in narodno. Isti g. Mörlle je tudi pričal, kako je Brandstetter se seznanil z Rozo grofinjo Orsičevo in kako je Orsič ravno še o pravem času umrl, da je Brandstetterjev prvi otrok z Rozo Brandstetterjevo se narodil kot zakonsko dete. Naposled je še izpovedal, kako je Brandstetter s svojo sedanjo ženo živel, ko mu je prejšnja žena še živela. Močno zavzelo je vse, da je Brand-stetterjev prijatelj Seidl sam ovo celo tožbo pou-zročil. Vse še tukaj sveta ni jasno, le toliko je pa gotovo, da sta drug drugemu po menjicah do denarjev pomagala in vsa sitnoba bila je ta, da je Brandstetter na Seidla nakopal preveč menjic, namreč za 233.962 fl. To je bilo Seidlu preveč, ter je tožil in pri sodnji jokaje se zajamral: zavolj teh menjic so mojo državno in deželno poslaniško plačilo zarubili, več kakor 2000 fl., (oho, tedaj po-

slanec biti ni tako slabo, morebiti je dobra plača tudi jeden uzrok, zakaj se Seidl vselej tako strašno piplje za poslanstvo?) zarubili so mi tudi moje posestvo, moje pohištvo in moja žena je morala plačevati! — Največ sleparije pa je Brandstetter delal s svojimi rudarskimi jamami na cink; celo vlada mu je posodila 40.000 fl. in Brandstetter je dal intabulirati 453.000 fl., ker je vladni komisar baron Beust jame cenil za 1 milijon, čeravno se je sedaj pokazalo, da so jame brez vrednosti, po-sestvo pa je le 5700 fl. vredno. To je res veli-kanska sleparija!

Brandstetterjev zagovornik dr. Holzinger je sicer skušal goljufa očediti, pa bilo je zastonj. Porotniki so pritrdili tehtnim besedam državnega pravdnika g. Dullerja, ki je rekel da je Brand-stetter obstal ponarejenje menjic, da pa se ni čisto nič kesal, da je 56 menjic ponaredil na Seidlovo ime potem, ko je že vse obstal; na dalje, da je bil brezobziren proti svojim otrokom in proti prijatelju Seidlu, katerega je na beraško palico spravil. — Naposled je Brandstetter še Seidla prosil za od-puščenje in se jokal, pa tudi Seidl se je jokal, in tako sta ta dva bivša oficirja pred sodnijo po babjem tulila in solze točila ta — strahonja Slo-vencev. Ves solzami zalit je Seidl konečno prosil za: pravično sodbo. No, ta se mu je tudi zgodila, jegov prijatelj Brandstetter je dobil 5 let težke ječe z jednim postom na vsak mesec. Brandstetter, bivši ustavoverski poslanec, prerok liberalnih nem-skutarjev v Mariborskem, št. Lenartskem in Slov. Bi-stričkem okraju je politično mrtev in pokopan! Pregarjani Slovenci zlasti g. profesor Šuman, ki je moral Maribor z ženo in otročiči zapustiti, do-bili so nepričakovano sijajno zadostenje!

Gospodarske stvari.

Nev sovražnik kuruze ali turšice.

M. V šte. 35. „Slov. Gosp.“ toži g. dopis-nik o posebnem, poprej nepoznanem sovražniku kuruze, ki se letos sem ter tje prikazuje. Ta so-vražnik je tako zvana „vešča kuruzina“ Mais-zünslar (Botys siloecalis). Ta mrčes se je letos že pokazal po Rabskem dolu in potem po Graški okolici in kakor je iz omenjenega dopisa razvidno, se tudi že pri nas po Slovenskem širi, kjer pa ni tako popolnem nova in dozdaj celo nepoznana pri-kazen, kajti naši ljudje ga že od nekdanj poznajo pod imenom „črv“. Tako je navadna beseda: „letos pa črv turšico hudo pokončuje“. Samo da zdaj po nekterih krajih v večjem številu na dan prihaja in večjo škodo dela. Iz tega pa sledi, da je ta hudi škodljivec ljudem, kjer v večjem številu nastopa in večjo škodo dela, nova prikazen.

Koruzina vešča je tanek, rumen metulj. Sa-mec in samica sta nekoliko med seboj različna. Samica meri z razpetimi krilci 30 milimetrov in ima blede žolta krila, ki imajo narezane svitlorujave